

תת"ע 5237/05/13 - רינאוי אנס נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בנצרת

תת"ע 5237-05-13 מדינת ישראל נ' רינאוי אנס
תיק חיצוני: 14200737402

לפני המבקש נגד המשיבה
כב' השופט אלכס אחטר
רינאוי אנס ת.ז. 04656821
מדינת ישראל

החלטה

1. לפני בקשה לביטול גזר דין שניתן ביום 13.07.2014, בהעדר התייצבות המבקש.
2. על פי כתב אישום נהג המבקש ברכב ביום 17.05.2012, בהיותו נ ג דש, בשלושת החודשים הראשונים מיום קבלת רישיון הנהיגה, ולא ישב במושב לידו מלווה, זאת בניגוד לסעיף 12א(ב) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: "פקודת התעבורה").
3. ביום 13.07.2014, התקיימה הקראה. המבקש, אשר הוזמן כדין לא התייצב. משכך, הורשע המבקש בכל העובדות אשר נטענו בכתב האישום ונגזרו עליו העונשים הבאים: קנס בסך של 1,500 ₪; פסילה מלנהוג למשך 3 חודשים, בניכוי 30 ימי פסילה מנהלית, וכן פסילה מלנהוג או לקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 3 חודשים על תנאי למשך שנתיים.
4. ביום 25.07.2014 הגיש המבקש "בקשה דחופה לביטול פסק דין". לטענת המבקש, לא התייצב לדיון שכן ביום הדיון שהה במכה בערב הסעודית, עת קיים את מצוות העליה לרגל. לטענתו, נראה כי בשל צום הרמאדן ועל רקע ההכנות לקראת הנסיעה, "השמיט בתום לב ובהסח הדעת את דבר הדיון... וכך גם לא פעל לבקש את דחייתו" (סעיף 4 לבקשה). בנוסף, טען המבקש כי יש לו סיכויי הגנה טובים. משכך, הוא מבקש לאפשר לו להעלות את טענותיו לפני בית המשפט.
5. המשיבה מתנגדת לבקשה. לטענתה, המבקש הודה כי ידע אודות מועד הדיון ואין בטעות או שכחה כדי להצדיק את הבקשה. זאת ועוד, המבקש טען כי לא ביצע את העבירה המיוחסת לו בכתב האישום ולא פירט את טענת ההגנה. המבקש לא הוכיח כי נגרם עיוות דין בשפיטתו בהעדרו. משכך לא מתקיימות הנסיבות המיוחדות המצדיקות את ביטול פסק הדין.

עמוד 1

6. לאחר שעיינתי בבקשה ובתגובת המשיבה, החלטתי כי דין הבקשה להידחות.

אי התייצבות למשפט:

7. סעיף 240 (א) (2) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "החוק") קובע, כדלקמן:

"נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו."

סעיף 130 (ח) לחוק קובע, כי:

"נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדין לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהייתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין."

בע"פ 4808/08 מדינת ישראל נ' שרון מנחם, תק-על 2009(1), 137, 141 (2009) נפסק על ידי כבוד הנשיאה ד' ביניש, כי:

"סעיף 130(ח) מאפשר, אפוא, לנאשם שהורשע בעבירת חטא או עוון ונגזר דינו שלא בפניו (לרבות בעבירות שנדונו בהתאם להוראות סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי) לבקש את ביטול הכרעת הדין וגזר הדין שניתנו בעניינו. זאת, בהתקיים אחד משני תנאים: קיום סיבה מוצדקת לאי-התייצבות המבקש לדין שנערך בעניינו או גרימת עיוות דין למבקש כתוצאה מאי-ביטול פסק הדין."

ברע"פ 418/85 פרץ רוקינשטיין נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(3), 279, 280-281 (1985), קבע השופט שמגר, כי זכותו של נאשם ליומו בבית המשפט איננה אבסולוטית:

"משקיבל הנאשם את ההודעה על מועד המשפט, ניתנה לו בכך ההזדמנות הנאותה שיהיה לו...יומו בבית המשפט. אם שכח את מועד המשפט אין לו אלא להלין על עצמו. השכחה אינה אלא אחת מן הצורות של חוסר תשומת הלב או של הרשלנות וערכאות השיפוט אינן יכולות לאמץ מתכונת הנותנת גושפנקא עקיפה לחוסר האכפתיות. מערכת המשפט חייבת לשאוף לכך כי המשפטים יתנהלו כסידרם ובמועד שנקבע להם מעיקרו וכי לא יתפתח או יתרחב הנוהג של דחיות מיותרות או של דיון כפול ללא צורך שיש בהם כדי להעמיס על קופת הציבור בכלל ועל בתי המשפט בפרט, עומס נוסף שאין הם יכולים לעמוד בו ואשר גם אינו מוצדק לגוף

העניין. מי ששכח, יישא בתוצאות שכחתו ולא הציבור בכלל, ובתי המשפט בפרט, הם שיצטרכו ללכת עקב בצד אגודל אחרי מידת תשומת הלב אותה מוכן פלוני לגייס במועד נתון לעניין ההליכים המשפטיים שנפתחו נגדו".

ברע"פ 9142/01 סוראיה איטליא נ' מדינת ישראל, פ"ד נז (6) (להלן: "פרשת איטליא"), נקבע כי:

"... על-מנת לשכנע את בית-המשפט כי יש עילה טובה לביטול פסק-הדין ולהניע את גלגלי המערכת השיפוטית מחדש, האפשרות האחת היא שהמבקש יראה כי יש נימוק של ממש לאי-התייצבותו לדין...אם מוכיח המבקש - וזו האפשרות השנייה - שאי היעדרות לבקשתו עלולה לגרום עיוות דין, דין בקשתו להתקבל."

עוד נפסק, כי ככלל, אי התייצבות כמוה כהודאה ואין לומר כי כל מי שכופר ולא התייצב זכאי לביטול פסק דין (ראה לעניין זה- רע"פ 9811/09 סמימי נ' מדינת ישראל (פורסם ביום 29.12.2009); רע"פ 5146/09 שרעבי נ' מדינת ישראל (פורסם ביום 28.07.2009); רע"פ 1773/04 אלעוברה נ' מדינת ישראל (פורסם ביום 23.02.2004).

ברע"פ 9174/09 יעקב בן יששכר נ' מדינת ישראל נקבע, כי "הוראות החוק בעניין מתן פסק דין בהיעדר אינן בעלות גוון טכני, אלא בבסיסם עומדים שיקולים מהותיים ביותר. הם נועדו למנוע "מצבים בהם יוכל נאשם לסכל או לעכב את ההליך באמצעות אי התייצבותו בתחילת המשפט או בהמשכו".

ברע"פ 8445/07 אברהם קדוש נ' מדינת ישראל, תק-על 2007(4), 168, 169 (2007) נפסק, כי

"פסק דינו של בית המשפט לתעבורה ניתן שלא בנוכחות המבקש מכוח סעיף 240(א)(2) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982, לפיו נאשם שהוזמן כדין ולא התייצב לדין בעניינו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום".

אין מחלוקת, כי המבקש זומן כדין.

לטענת המבקש, ההכנות לנסיעתו למכה, "השכיחו מליבו את עובדת קיום הדין...ואת הצורך לבקש דחייתו" (סעיף 6 לבקשה).

על פי הפסיקה, שכחה בנוגע למועד הדין איננה מהווה סיבה מספקת המצדיקה את ביטול הכרעת הדין או גזר הדין.

כב' הנשיא שמגר קבע בר"ע 418/85 פרץ רוקינשטיין נ' מדינת ישראל (פורסם ביום 14.08.1985), ביחס לנאשם אשר "שכח" את מועד הדין, כי:

"משקיבל הנאשם את ההודעה על מועד המשפט, ניתנה לו בכך ההזדמנות הנאותה שיהיה לו... יומו בבית המשפט. אם שכח את מועד המשפט, אין לו אלא להלין על עצמו. השכחה אינה אלא אחת מן הצורות של חוסר תשומת הלב או של הרשלנות, וערכאות השיפוט אינן יכולות לאמץ מתכונת, הנותנת גושפנקא עקיפה לחוסר האכפתיות. מערכת המשפט חייבת לשאוף לכך, כי המשפטים יתנהלו כסדרם ובמועד שנקבע להם מעיקרא, וכי לא יתפתח או יתרחב הנוהג של דחיות מיותרות או של דיון כפול ללא צורך, שיש בהם כדי להעמיס על קופת הציבור בכלל ועל בתי המשפט בפרט עומס נוסף, שאין הם יכולים לעמוד בו ואשר גם אינו מוצדק לגוף העניין. מי ששכח יישא בתוצאות שיכחתו, ולא הציבור בכלל, ובתי המשפט בפרט, הם שיצטרכו ללכת עקב בצד אגודל אחרי מידת תשומת הלב, אותה מוכן פלוני לגייס במועד נתון לעניין ההליכים המשפטיים שנפתחו נגדו. (ההדגשה שלי- א"א).

בע"פ 70050/99 חרובי פארס נ' מדינת ישראל, דחה כב' השופט מודריק לבקשת נאשם לביטול שפיטה בהעדרו, בטענה שטעה במועד, וקבע, כדלקמן:

"אין לי ספק שלעתים, מתרחשות תקלות וטעויות שונות ומשונות אצל נאשמים במשפטי התעבורה ובעטים אין הם מגיעים למשפט. נדמה לי שאין ברירה אלא שלא לקבל בקשות לביטול המשפטים להוציא נסיבות מאוד יוצאות דופן שבהם התקלה או המניעה מוכחת באורח אובייקטיבי. הסתמכות על פניות הנאשמים אפילו אם הם נתמכות בתצהיר עלולות לגרום בוקה ומבולקה בסדרי בתי משפט לתעבורה. למעשה, לא ימצא צדיק אחד שיואיל להופיע במועד למשפט שלו ויימצאו הנאשמים מכתיבים את סדרי העבודה של ביהמ"ש".

בע"פ (מחוזי י-ם) 9407/05 קינג אללה נ' מדינת ישראל (פורסם ביום 9.08.2005), נקבע, בהתייחס לתיקי תעבורה, כי "לנוכח ריבויים של מקרי אי ההתייצבות, במיוחד בתיקי תעבורה, יש לקבוע כי ברגע שהנאשם הוזמן כדין, ניתנה לו האפשרות להיות נוכח במשפטו ולנסות להוכיח את חפותו. ומשלא התייצב, אין לו אלא להלין על עצמו, ודי בכך כדי שיהיה לו יומו בבית המשפט".

ובפרשת איטליא לעיל, נקבע כי "שכחה של מועד הדיון לבדה, אפילו אם ארעה בתום לב, אינה יכולה להצדיק אי הופעה לדיון... דין דומה יחול לגבי טעות משרדית של עורך הדין המייצג הנאשם או לגבי טעות הנובעת מחוסר תשומת לב של הנאשם עצמו..."

לא מצאתי בטיעון לפיו בשל צום הרמאדן ועל רקע הכנותיו של המבקש לנסיעתו למכה נשכח ממנו מועד הדיון, הסבר סביר לשכחה או לאי התייצבות לדיון, אלא אך אמתלא נוחה להיתלות בה.

בנסיבות אלה, יומו של המבקש ניתן לו ואין בעצם שכחת מועד הדין, כדי להצדיק את ביטול פסק הדין.

עיוות דין

8. לא מצאתי כי באי ביטול פסק הדין יגרם למבקש עיוות דין.

9. המבקש טען, כי יש לו טענות טובות וחזקות לגופו של עניין וככל שינתן לו יומו לפני בית המשפט, סיכויי טובים מאוד (סעיף 8 לבקשה). משכך, לעמדתו - יש להעתיק לבקשתו לבטל את פסק הדין וליתן לו את יומו לפני בית המשפט.

טענת המבקש כי הוא מבקש להעלות את טענותיו, אין בה כדי להוות עילה מוצדקת לביטול גזר הדין, שכן **"העובדה שהמבקש כפר בפני השוטר שרשם את הדו"ח ובפני בית המשפט אין משמעותה שיש לבטל את פסק הדין כדי למנוע עיוות דין. לשיטה זו- כל מי שכופר ולא התייצב זכאי לביטול פסק דין ולא היא"** (רע"פ 1773/04 אלעוברה אסמעיל נ' מדינת ישראל).

אף אם אניח, כי יש בידי המבקש טענות הגנה טובות או ראיות טובות לכך כי לא עבר את העבירה המיוחסת לו, הרי שהמבקש לא פירט אותן בבקשתו, וממילא הלכה היא, כי היה על המבקש להתייצב לדין ולטעון טענותיו, כפי שנפסק ברע"פ 5569/07 אברך בן טובים נ' מדינת ישראל (פורסם ביום 09.07.2007) **"אם היו בידי המבקש ראיות לכך שלא חטא בחלק מהעבירות שיוחסו לו, היתה מוטלת עליו החובה להתייצב בבית המשפט ולטעון את טענותיו, ומטעמים השמורים עמו בחר שלא לעשות זאת. העולה מכך הוא כי מכוח הוראתו של סעיף 240(א)(2) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, מותר היה לראות בו כמי שהודה בעובדות, ועל כן לא נפל פגם כלשהו בהרשעתו..."** משלא עשה כן, ניתן היה לראותו כמי שהודה בעובדות ולשפטו בהיעדרו.

10. גם בחינת העונש אשר הוטל על המבקש מלמדת, כי אינו חורג ממתחם הענישה בגין העבירה בה הורשע המבקש.

11. בנסיבות העניין, באתי לכלל מסקנה, כי הכרעת הדין וגזר הדין בעניינו של הנאשם ניתנו כדין. אין למבקש להלין אלא על עצמו שלא התייצב במועד. לא מצאתי כי יגרם למבקש עיוות דין בענישה שהוטלה, (ענישה אשר תואמת בנסיבותיה את פסיקת בית המשפט העליון), וזאת נוכח העבירה המיוחסת לו. המדובר בנהיגה ברכב ללא מלווה, של נהג חדש בשלושת החודשים הראשונים מיום קבלת הרישיון, כאשר המבקש טען בצורה גורפת וכללית בלבד, כי יש לו טענות טובות וחזקות, אולם בלא לפרט את נסיבות המקרה. בניגוד לדעת המבקש, ובהעדר טענת הגנה ממשית לגופו של עניין, אין חשש כלשהו לעיוות דין, ולכן הבקשה נדחית.

.12 לאור כל האמור לעיל, פסק הדין אשר ניתן בהעדר המבקש ביום 13.07.2014, יותר על כנו.

המזכירות תעביר ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ז אלול תשע"ד, 22 ספטמבר 2014, בהעדר הצדדים.